№ 69 Łódź Piątek 11 marca 1921 roku. Rok III.

GŁOS POLSKI

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Cena numeru pojedyńczego mrk. 5.

Adres Redakcji i Administracji: Piotrkowska 106. Telefon 199.

Redaktor, lub jego zastępca przyjmują wyłącznie od 5--6 po poł.
Rękopisów nie zamówionych Redakcja nie zwraca.

Walki bratobójcze w Rosji.

O Petersburg.

(Telefonem od naszego warsz. korespondenta).

W dniu wczorajszym nadeszły do Warszawy najzupełniej sprzeczne wiadomości o sytuacji w Rosji.

Z jednej strony część biur telegraficznych rosyjskich otrzymała cały szereg wiadomości o zwycięstwie ruchu antysowieckiego. Między innemi w wiadomościach tych jest depesza przedstawiciela amerykańskiego czerwonego krzyża w państwach nadbałtyckich, który podjął się zaaprowidowaniem powstańców kronsztackich. Depesza ta donosi, że jakoby powstańcy zajęli Petersburg. W tej samej depeszy jest mowa o przybyciu do Kronsztadu okrętu amerykańskiego z żywnością dla miasta. Okręt ten powstańcy i ludność powitali entuzjastycznie. Te same biura donoszą, że powstańcy petersburscy weszli w porozumienie i kontakt z powstańcami w gub. Pskowskiej i że wobec znacznego terenu, zwolnionego od władzy sowieckiej, przystąpiono już do tworzenia rządu tymczasowego w zwolnionej od bolszewików Rosji.

W związku z tem biura te podają zupełnie mało wiarogodne wieści o przybyciu do Rewla p. Kiereńskiego i o wyjeździe z Warszawy do Petersburga p. Sawinkowa.

W tym samym czasie ze źródeł zupełnie wiarogodnych, a także z informacji, otrzymanych przez rosyjskie biuro dziennikarskie, i cały szereg przejętych radjo z Moskwy, wynika, że powstanie zlokalizowane, w Kronsztacie powiewa z powrotem flaga czerwona R.S.F.R.S.

KOPENHAGA, 10 marca. (Pat). Według wiadomości z Helsingforsu ogień marynarzy w Kronsztadzie zyskał na sile o godz. 10 wieczorem. Krasnaja Gorka znajduje się w rękach bolszewików. Doniesienie, jakoby finlandzka bolszewicka kompanja została zniszczona, potwierdza się.

SZTOKHOLM, 10 marca. (Pat). Biuro Wolfa. „Nor. Press Central" komunikuje, że Krasnaja Gorka przeszła do powstańców. Nastąpiła wymiana radjo między twierdzą a pociągami pancernymi, które przybyły do Oranienbaumu, jako też między Oranienbaumem a Kronsztadem. Czyniono próby, aby uczestników kursów wciągnąć do ataku, jednakże próby te nie przyszły do skutku. Kilka oddziałów wojskowych w Moskwie, Peterhofie i Oranienbaumie przyłączyło się wraz z garnizonem stancjonowanym w Krasnoj Gorce do powstańców.

RYGA, 9 marca, (E.-E.) Wieczorem nadeszły tu wiadomości, iż powstanie w Piotrogrodzie rozszerza się. Krążą tu pogłoski, że **powstańcy zdobyli większą część miasta**, z wyjątkiem dworca Mikołajewskiego, który jest w ręku bolszewików.

BERLIN, 10 marca. (Pat). „Vossische Zeitung" donosi, że marynarze kronsztaccy usiłowali rozpocząć rokowania z sowietami w Petersburgu. Sowiety prosiły marynarzy, aby wysłali delegację do Petersburga. Żądanie to jednak zostało odrzucone. Marynarze rozpoczęli operacje lądowe przeciwko wojskom sowieckim i **obsadzili Oranienbaum, poczem posunęli się w kierunku na Krasnoje Sieło**. Przeciwko powstańcom wysłano wojsko. **Armja trzecia przeszła na stronę powstańców,** a 1 pułk poszedł za jej przykładem.

GDAŃSK, 10 marca. (Pat). „Danziger Zeitung" donosi z granicy fińskiej, że opór Kronsztadtu trwa. Walka artyleryjska trwała wczoraj przez cały dzień, powodując wielkie pożary. Wojska sowieckie zdołały opanować jeden z fortów kronsztackich, zostały jednak wyparte.

W Moskwie.

RYGA, 10 marca, (Pat) Prasa łotewska określa sytuację w Moskwie jako bardzo niepewną. Do strajku przyłączyło się kilka tysięcy drukarzy. Kilka pułków wojsk czerwonych zostało zdemobilizowanych z powodu braku żywności.

Oświadczenie rządu sowieckiego.

MOSKWA, 10 marca. (Pat). Cziczerin ogłasza oświadczenie rządowe, według którego wiadomości, podawane przez zagraniczne dzienniki o wielkich rozruchach w Petersburgu i Moskwie nie odpowiadają faktom; również w Kronsztadzie nie wybuchł ogólny bunt. Jedynie zbuntowała się załoga okrętu „Pietropawłowsk". Reszta marynarzy zachowuje się wobec buntu obojętnie, bądź też bierze udział pod naciskiem wojsk powstańczych. **Doniesienia o ostrzeliwaniu Petersburga i o przejściu załogi na stronę powstańców są jedynie wymysłem.**

Walki w Odesie.

KONSTANTYNOPOL, 10 marca, (E.-E.) **W Odesie toczą się walki uliczne** między oddziałami mieńszewików i narodowców ukraińskich a bolszewikami.

Powstanie na Ukrainie.

BUKARESZT, 10 marca, (E.-E.) Władza w Kijowie przeszła w ręce komitetu rewolucyjnego, którego przewodniczącym jest robotnik, nazwiskiem Komarnik. **Sytuacja sowietów na Ukrainie staje się krytyczną.** Komunikacja kolejowa między Charkowem a Kijowem zerwana.

Rząd sowietów opanowuje sytuację.

GDAŃSK, 10 marca. (Pat). „Danziger Neueste Nachrichten" donoszą z Helsingforsu: Rząd sowietów wydał szereg nadzwyczajnych zarządzeń celem stłumienia powstania. Masowe egzekucje chłopów są na porządku dziennym. Chłopi stawiają zacięty opór. Według ostatnich wiadomości **rząd sowietów zaczyna już panować nad sytuacją.** Ruch kolejowy pomiędzy Petersburgiem a Moskwą odbywa się normalnie.

GDAŃSK, 10 marca. (Pat). „Danziger Neueste Nachrichten donoszą z Londynu: Według nadeszłych tu wiadomości Trocki i Zinowjew przybyli do Petersburga, a następnie do twierdzy Piotropawłowskiej, dokąd zaproszono Brusiłowa, mianowanego naczelnym wodzem.

Pomoc dla powstańców.

SZTOKHOLM, 10 marca, (E. E.) Rząd szwedzki na prośby rosjan paryskich zgodził się udzielić pomocy aprowizacyjnej powstańcom kronsztackim.

Akcja Maklakowa w Paryżu.

PARYŻ, 10 marca. (East Ex.). Były ambasador rosyjski Maklakow odbył dłuższą konferencję z francuskim ministrem spraw zagranicznych.

Przeciwko inwazji do Gruzji.

RYGA, 10 marca (Pat). Zarząd partji socjalistycznej uchwalił rezolucję protestującą przeciwko inwazji bolszewickiej do Gruzji, nazywając inwazję pogwałceniem prawa samostanowienia narodów.

Walka o owoce zwycięstwa.

Sankcje militarne i gospodarcze.

Okupacja Nadrenji.

PARYŻ, 9 marca. (Pat). Okupacja obszarów nadreńskich została prawie ukończona bez jakichkolwiek wypadków. Gen. Degout powraca jutro do Moguncji. „Der Mittag", wychodzący w Dusseldorfie, oświadcza, że jeżeli władze sojusznicze będą działały w myśl proklamacji gen. Degout, to okupacja będzie zupełnie znośna. Oficerowie państw sprzymierzonych są traktowani wszędzie z należytym szacunkiem.

PARYŻ, 10 marca. (Pat). Według „Matina" Millerand wysłał do Brianda depeszę z wyrazami gorącego uznania za jego działalność w czasie konferencji londyńskiej.

Sankcje militarne.

WIESBADEN, 10 marca, (E.-E.) Prócz miasta Düsseldorfu, Duisburga i Ruhrorta, jako przyczółków mostowych, wojska okupacyjne zajęły **pas szerokości dziesięć kilometrów, otaczający te miasta.** Prace, związane z przeniesieniem granicy celnej nad Ren są w toku.

PARYŻ, 10 marca. (Pat). „Temps" donosi z Londynu: Na ostatniem posiedzeniu przedstawicieli koalicji uchwalono wytyczne co do zastosowania dalszych sankcji militarnych, gdyby Niemcy do 1 maja nie przyjęły warunków paryskich. Aljanci obsadziliby wówczas dalsze 50 kilometrów terytorjum niemieckiego, a w każdym razie całą strefę neutralną.

Ameryka wobec sankcji militarnych.

WASZYNGTON, 10 marca. (E. Express). Rząd Stanów obradował nad sprawą wycofania amerykańskich oddziałów okupacyjnych z Niemiec. W kołach politycznych panuje przekonanie, iż dalsze posuwanie się oddziałów okupacyjnych sprzymierzonych pozostaje w zależności od decyzji rządu amerykańskiego w sprawie amerykańskiej armji okupacyjnej.

W Düsseldorfie.

BERLIN, 10 marca. (Pat). Z Dusseldorfu donoszą: Władze koalicyjne aresztowały wczoraj w Dusseldorfie 20 znanych komunistów, w mieszkaniach których znaleziono pisma, nawołujące robotników do strejku generalnego.

DÜSSLDORF, 9 marca (P.). Wczoraj ogłoszony został w mieście i okolicy stan oblężenia. Kopalnie, koleje, telegraf i żegluga podlegają władzy gen. Degont.

DÜSSELDORF, 10 marca (Pat). Policja gminna pozostała w służbie, a policja bezpieczeństwa, którą wczoraj rozbrojono, dziś otrzymała broń z powrotem. Będzie ona zredukowana do koniecznego minimum, celem utrzymania porządku. Życie w mieście płynie normalnym trybem. Dzienniki ukazały się po uprzedniem ocenzurowaniu.

Wznowienie rokowań niemiecko-koalicyjnych.

LONDYN, 10 marca. (Pat). „Daily Chronicle" donosi, że ambasador niemiecki w Londynie dr. Hamer po powrocie z Berlina przedstawi nowe instrukcje rządu niemieckiego, na mocy których rozpoczną się w najbliższym czasie nowe rokowania z państwami koalicyjnemi.

Niemcy chcą płacić długi koalicyjne.

LONDYN, 10 marca. (P.). Z Berlina donoszą, że rzeczoznawcy niemieccy zastanawiają się nad planem objęcia przez Niemcy długów państw sprzymierzonych w Ameryce.

Sankcje gospodarcze.

LONDYN, 10 marca. (Pat.) — Rada Najwyższa zbadała na popołudniowym posiedzeniu sposoby przeprowadzenia sankcji gospodarczych i przyjęła do wiadomoś-

ci sprawozdanie komisji nadreńskiej wedle którego konfiskata ceł na granicy dzielącej Niemcy od Francji i Belgji już się rozpoczęła. Następnie Rada narodowa zbadała warunki na jakich ma być ustalona granica celna nad Renem i zadecydowała które towary przy eksporcie, względnie imporcie mogą być obciążone opłatami.

W końcu rada ustaliła projekty prawa, które każdy z zainteresowanych rządów wniesie w swoim parlamencie, a wedle którego obywatele każdego państwa mają przesyłać komisji reparacyjnej część sum, należnych dostawcom niemieckim. Marszałek Foch i g. Weydand złożyli radzie najwyższej sprawozdanie o zajęciu Duisburga, Dusseldorfa i Rurhortu, oraz zakomunikowali na jakich zasadach będzie kontynuowana okupacja. Rada najwyższa postanowiła wydać polecenie komisji międzysojuszniczej, aby w swój skład przyjęła zastępcę Włoch w chwili, kiedy będą zbadane sposoby zastosowania przymusowych zarządzeń gospodarczych.

Kontrola transportów węgla.

BERLIN, 10 marca. (Pat). Wojska koalicyjne zajęły wczoraj port węglowy Hamborn i rozpoczęły kontrolę transportów węgla niemieckiego.

BERLIN, 10 marca. (Pat). Dzienniki berlińskie donoszą z Koblencji, że oficerowie mocarstw koalicyjnych rozpoczęli od dnia wczorajszego kontrolę transportów węglowych, wysyłanych z obsadzonego zagłębia Ruhr. Poszczególne kopalnie zajęte są przez oddziały wojska. Z Londynu donoszą do dzienników berlińskich, że Lloyd George wydał przewodniczącemu komisji międzysojuszniczej dla Nadrenji rozporządzenie natychmiastowego nałożenia sekwestru na wszystkie cła niemieckie. Przewodniczący komisji wydał już odpowiednie wskazówki podwładnym sobie organom. Aljanci pobierają wszystkie cła, które dotąd były wypłacane rządowi niemieckiemu.

Powrót delegacji niemieckiej.

BERLIN, 10 marca (Pat). Dziś wieczorem przybył Simons z całą delegacją Na dworcu oczekiwał go między innymi kanclerz Ferenbach. Tłumnie zebrana publiczność wznosiła entuzjastyczne okrzyki na cześć d-ra Simonsa i delegacji, oraz na cześć Niemiec.

BERLIN, 10 marca. (Pat). — Wczoraj o godz. 9 wieczorem, po powrocie z Londynu do Berlina ministra spraw zagranicznych dr. Simonsa, odbyło się posiedzenie gabinetu Rzeszy, na którem dr. Simons złożył szczegółowe sprawozdanie z konferencji londyńskiej. Posiedzenie przeciągnęło się po północy.

Obrady Sejmu.

Trzecie czytanie projektu konstytucji.

Wrażenia ogólne.

(Tel. od nasz. warsz. koresp.)

Na wczorajszem posiedzeniu Sejmu przystąpiono do trzeciego czytania projektu konstytucji. Wobec niespodziewanych zmian, jakie zaszły w drugim czytaniu, trzecie czytanie nabrało nieco innego charakteru, niż przewidywano. Został zgłoszony przez grupę PSL cały szereg zasadniczych poprawek, co do których decyzja zapadnie dopiero dzisiaj, kiedy trzecie czytanie ma być zakończone poprawki te dotyczą sprawy senatu i ograniczenia wyznaniowości.

St. Gr.

Przebieg posiedzenia.

Na posiedzeniu Sejmu dnia 10-go marca, po odesłaniu do komisji w pierwszym w czytaniu miedzy innemi projektu ustawy o dalszej emisji biletów polskiej krajowej kasy pożyczkowej w kwocie 20 miljardów marek przystąpiono do ustawy o amnestji dla emigrantów górnośląskich

Ustawę przyjęto jednomyślnie w drugiem i trzeciem czytaniu.

Przystąpiono do dalszego ciągu

trzeciego czytania ustawy konstytucyjnej.

P. Niedziałkowski oświadcza, dla wielu posłów, zwłaszcza z prawicy najważniejszą rzeczą tej konstytucji jest sama jej litera. Dla nas konstytucja to tylko rama, którą życie wypełni treścią a mianowicie walkę klasową o nowy ustrój społeczny senatu. Mówca wywodzi, że

Sejm jednoizbowy daje bez porównania większość gwarancji, że Polska pójdzie drogą postępu.

Zgadzamy się z prawicą z tem, że obok wolności obywatelskiej samorząd jest drugim kamieniem węgielnym konstytucji, lecz chcemy iść dalej i żądamy, aby już konstytucji zagwarantować oparcie tego samorządu na powszechnem głosowaniu. Co do Izb pracy to nie są one zaprzeczeniem demokracji politycznej, lecz jej wzmocnieniem. W art. 99 uznano zasadę własności, przyczem wyjątek zrobiono tylko dla włościan ze względu na reformę rolną. Jesteśmy przekonani, że

rozwój historyczny zmierza ku państwom narodowościowym,

lecz zanim to nastąpi, chcemy mniejszościom narodowym, które się znalazły w granicach polski zapewnić odpowiednie prawa, które przywiążą do Polski. Dlatego proponujemy zasadę autonomji terytorjalnej. Trudniejszą sprawą jest autonomja kulturalna dla mniejszości narodowych. Tą stanowczo

odrzucamy program sjonistów żydowskich

i luzowej partji żydowskiej, bo nie chcemy państwa w państwie, bo odrzucamy program wysunięty przez psychologję nacjonalizmu i wyłączności wyznaniowej. Za pierwszy krok do rozwiązania kwestji żydowskiej uważamy

urzeczywistnienie równouprawnienia ludności żydowskiej.

Z ludnością polską w codziennym realnym życiu

P. Kiernik, jeżeliby projekt w tej formie stał się ustawą to lud polski nie zobaczy spełnienia nadziei, jakie przywiązywał do sejmu ustawodawczego. Senat nie jest instytucją demokratyczną, gdyż wprowadza pluralne prawa wyborcze. Dalej mówca wypowiada się przeciwko poprawce narodowego Chrz. K. R., że prezydentem może być tylko polak i katolik, oraz przeciwko szkole wyznaniowej. My żądamy obowiązkowej nauki religji katolickiej dla dzieci katolickich w szkołach państwowych Co do stanowiska naszego do religji katolickiej to zgadzamy się na to, ażeby miała ona stanowisko pierwsze, ale wśród równouprawnionych wyznania i będziemy żądali, aby to było wyraźnie zaznaczone w konstytucji. Co się tyczy prezydenta to przedewszystkiem zastępstwo prezydenta nie powinno być sprawowane przez marszałka Sejmu, lecz przez prezydenta Rady ministrów Musimy żądać, aby najbliższa rewizja konstytucji odbyła się przynajmniej w rok po zebraniu się najbliższego Sejmu.

P. Fichna, najważniejsze zagadnienie to kwestja jednoizbowości z wyboru Naczelnika państwa. Nasze stanowisko w kwestji senatu i w kwestji wyboru prezydenta jest takie, że należy zapytać w tej sprawie lud przez powszechne głosowanie.

P. Woźnicki. W tej konstytucji wolność nie jest zagwarantowana szerokim masom. Sprzeciwiamy się senatowi. Mówca wnosi szereg poprawek. Przy art. 49 wybór Naczelnika państwa w myśl psychologji ludu żądamy, aby był wybierany przez powszechne wybory, bo tylko taki uroczysty wybór zapewni mu powagę, wobec urzędów i władz. Oczywiście odrzucamy poprawkę Chrz. K. R. co do katolickości prezydenta Rzeczypospolitej.

P. Grünbaum. Pewne zwycięstwo nasza myśl odniosła. Ewangelicy zorjentowali się i oświadczyli, że nasza poprawka o kościele katolickim jako naczelna wśród równouprawnionych religji powinna być przyjęta. Mówca omawia uchwałę Rady adwokackiej w Warszawie, że żydzi podający swoją narodowość jako żydowską nie mogą być wpisywani na listę adwokatów m. Warszawy. Mówca porusza cały szereg spraw związanych z poprawkami do ustawy wniesionymi przez jego klub

Po osobistych sprostowaniach posłów ks. Afańskiego i Moraczewskiego odesłano do komisji kilka nagłych wniosków poczem posiedzenie zamknięto o godz. 10.30.

Następne posiedzenie dzisiaj o godzinie 2-ej po poł.

Z komisji sejmowych.

— Komisja spraw zagranicznych sejmu obradowała w dalszym ciągu nad sprawą Wileńszczyzny. Komisji przedstawione 2 rezolucje wypracowane przez większość i mniejszość specjalnej podkomisji wybranej w tym celu. Rezolucję większości uzasadniał p. ks. Lutosławski, mniejszości zaś p. Ziemięcki. Komisja żadnej rezolucji nie uchwaliła lecz z powrotem odesłała je do podkomisji.

Złoto dla polski.

Polacy syberyjscy nadesłali dar dla rządu polskiego w postaci 75 kilogramów złota, co równa się 80 miljonów marek polskich. Z udziału austrjacko-węgierskiego banku rząd polski dostał już zaliczkę 7 i pół miljona koron w złocie. (E. E.).

Prace nad pokojem.

RYGA, 10 marca. (Pat). Joffe, który wczoraj był niezdrów, bierze dziś udział w posiedzeniu komisji redakcyjnej. Prace pokojowe postępują normalnie naprzód.

Nota Korfantego.

BYTOM, 10 marca. (East Ex.). Polski komisarz plebiscytowy Korfanty wystosował do komisji międzysojuszniczej w Opolu notę, która stwierdza plany niemieckich organizacji wojskowych na Górnym Śląsku i żądał ich rozwiązania. Rząd niemiecki popiera moralnie i finansowo masowe przemycanie broni niemieckiej na Górny Śląsk w celu utworzenia tam organizacji, mającej za zadanie rozpoczęcie krwawej walki przeciwko ludności polskiej.

Sprawy wojskowe.

Wymiana jeńców.

Według informacji „Przeglądu Wieczornego" dzisiaj rozpocznie się wymiana jeńców w Baranowiczach. (E. E.).

Drożyźniane dla weteranów.

Min. spr. wojskowych przedłożyło Sejmowi projekt ustawy o podniesieniu dodatków drożyźnianych dla weteranów. Dodatki wynosić mają po 1500 marek miesięcznie.

Sympatje francusko-amerykańskie.

PARYŻ, 10 marca (Pat). Prezydent Millerand przesłał pozdrowienia nowemu prezydentowi Hardingowi z okazji objęcia przez niego urzędowania.

Prezydent Harding telegraficznie podziękował prezydentowi Millerandowi, zapewniając, że węzły między Francją a Stanami Zjednoczonymi zacieśniły się jeszcze bardziej.

Ultimatum dla Austrji.

WIEDEŃ, 10 marca. (Pat). — „Neue Wiener Abendblatt" donosi, że wczoraj koalicyjna misja wojskowa nadzorcza wręczyła rządowi austrjackiemu notę, domagającą się, aby rząd ten oświadczył się w sprawie żądania wydania państwom sprzymierzonym całego materjału wojennego w myśl traktatu pokojowego. Nota utrzymana jest w formie ultimatum. Odpowiedź ma być doręczona dziś o godz. 11. Żądania koalicji zawierają się w 14 punktach. Dziś przed południem rząd zebrał się na naradę. Co do 12 punktów zgodzono się na żądania ententy, gdyż idzie tu o przedmioty, które bez najmniejszej wątpliwości podpadają postanowieniom traktatu pokojowego. Co do 2 innych rząd poczynił zastrzeżenia.

Ruch robotniczy za granicą.

W Budapeszcie strejki coraz bardziej się rozszerzają. Rząd zaaresztował wszystkich mężów zaufania strajkujących drukarzy. Krok ten wywołał wielkie zaburzenia wśród mas robotniczych. Część robotników metalowych zastrejkowała. Wszystkie budynki publiczne, ministerja i większe fabryki są obsadzone przez wojsko. Pisma wychodzą nieregularnie.

*

Komuniści argentyńscy spowodowali rozłam partji w Bahią Blanca; zwolennicy trzeciej międzynarodówki stanowią poważną mniejszość partji. Konsewatywni socjaliści pod wodzą Justa i Dikmana stanowczo są przeciw dyktaturze moskiewskiej.

*

W Tokjo zaczyna się coraz widoczniej ujawniać ruch socjalistyczny. Przed kilkoma dniami partja socjalistów zwiedzała wystawę na przedmieściu Singawa. Kiedy znaczna ilość widzów się zgromadziła, socjaliści skorzystali z tej sposobności i poczęli rozdawać swoją literaturę. Dzień przed tym wypadkiem policja najechała pracownię jednego chemika, zabrała wielką liczbę książek socjalistycznych. Socjaliści japońscy grożą policji sądem. Są to fakty bardzo prymitywne, które odbiegają od zjawisk socjalistycznych w Europie. Zachód wyprzedził Japonję pod tym względem.

Warszawa.

Podział podatku z Sylwestra.

(w) Z zebranej sumy w noc Sylwestrowską w restauracjach i zakładach publicznych delegacja wydziału opieki społecznej uchwaliła wyznaczyć zapomogi pieniężne następującym instytucjom dobroczynnym: chrześcijańskiemu tow. ochrony kobiet 15,000 mk., takiemuż tow. żydowskiemu 5,000 mk., żydowskiemu domowi sierot 5,000 mk., ewangielickiemu domowi sierot 5,000 mk., przytułkowi św. Wincentego a Paulo 5,000 mk., wydziałowi robotniczemu na ochrony dla dzieci robotników — 5,000 mk., stacjom opieki społecznej dla najbiedniejszych — 160,000 mk. i tymże stacjom zwrot 75,000 mk., wydatkowanych przez stacje na podarunki dzieciom na gwiazdkę; pozostałą sumę 234,000 mk. przeznaczono na zakup odzieży.

Pożar w teatrze „Nowości".

(w) W dniu wczorajszym wybuchł znaczny pożar pod podłogą sceny teatru „Nowości". Pożar jednakże został stłumiony szybko przez znajdującą się w teatrze straż ogniową i żadnych poważnych przy tem komplikacji nie było.

Ucieczka z Cytadeli.

(w) W dniu wczorajszym zbiegło z Cytadeli warszawskiej przez podkop trzech niebezpiecznych bandytów. Nazwiska ich są: Kwiatasiński, Ostrowski i Ka 6

Aresztowanie bandy.

(w) Naczelnik urzędu śledczego p Kurnatowski wraz z komisarzem Trzepińskim przedsięwzięli energiczne poszukiwania, celem wyłowienia niebezpiecznych bandytów, grasujących ostatnio w Warszawie i okolicy. Na razie aresztowano 36 rzezimieszków, z których 13 okazało się uczestnikami bandy.

W nocy dzisiejszej nadto aresztowano jeszcze 2 bandytów, u których w mieszkaniach wykryto kompletny arsenał, oprócz bowiem broni znaleziono bomby i granaty.

Od wszystkich aresztowanych bandytów odebrano większą ilość biżuterji, platerów, garderoby i t. p.

Ostatnie Wiadomości.

Nominacja.

Wczorajszy „Monitor Polski" ogłosił dekret Naczelnika Państwa, mianujący inż. Jankowskiego ministrem pracy i opieki społecznej.

Echa nadużyć w Rowieńskiej dyrekcji kolejowej.

W sprawie nadużyć popełnionych na krociowe sumy wydziale mechanicznym Rowieńskiej dyrekcji kolejowej pod zarzutem tychże aresztowano b. dyrektora i dostawcę tegoż wydziału.

Z czarnej giełdy warszawskiej

(Tel. od nasz. warsz. koresp.)

W dniu wczorajszym na nieurzędowej giełdzie warszawskiej stwierdzono coraz większą zniżkę marek niemieckich.

Płacono:
marki niemieckie: 14.25;
dolary: 890;
franki: 65;
funty: 3,550;
na ruble złote był duży popyt; płacono 38,000:
ruble sowieckie: 4.

Główne wygrane II-ej loterji państwowej.

V klasa 2-gi dzień.

50,000 mk. na № 20052.
30,000 mk. na № 52094,
20,000 mk. na № 31922.
15,000 mk. na №№ 21541, 24589, 32152, 47691.
10,000 mk. na №№ 18975, 44473,
5,000 mk. na №№ 2550, 3372, 20984, 31826, 37283, 40089, 43967, 45296, 47637, 63995, 66592, 70527.

Z różnych stron.

P. Curie Skłodowska jedzie do Ameryki po gram radjum.

„Matin" donosi, że kobiety amerykańskie zaofiarowały niedawno 120,000 funtów szterlingów na zakupno 1 grama radjum, które ma być ofiarowane naszej świetnej rodaczce, p. Curie-Skłodowskiej, na użytek paryskiego „Faculte des sciences".

Obecnie „Matin" dowiaduje się, że p. Curie-Skłodowska, na skutek wystosowanego do niej zaproszenia, udaje się sama w maju do Ameryki, ażeby przyjąć osobiście ten wspaniały dar.

Obecność p. Skłodowskiej w Stanach Zjednoczonych—dodaje „Matin"—będzie stanowiła okazję do wielkich manifestacji przyjaźni francusko-amerykańskiej w kołach naukowych i intelektualnyck. Pani Skłodowska będzie tam przyjęta z uroczystością nie mającą sobie równej, przez dwa największe uniwersytety amerykańskie w Nowym Jorku i Filadelfji.

Charakterystyczną jest rzeczą, że „Matin", jak również inne dzienniki francuskie, pisząc o pani Skłodowskiej, polce, która swą wiedzę oddała na usługi Francji, starannie unikają wymienienia nazwiska panieńskiego znakomitej naszej rodaczki i pamiętają tylko o jednem, że jest ona wdową zo uczonym francuzie, Piotrze Curie.

Małżeństwo wdowy po Sveney'u.

Żona głośnego burmistrza Corku, który zmarł niedawno, jako bohater, śmiercią głodową, poświęcając się dla idei wywalczenia niepodległości swej ojczyzny, w najbliższych dniach ma zawrzeć ponowny związek małżeński z p. Arturem O'Brien.

Łódź.

Paragraf 5 dekretu o ochronie lokatorów.

Dekret o ochronie lokatorów, oczekiwany z wielką niecierpliwością zarówno przez właścicieli domów, jak i przez masy lokatorów — zawiódł.

Nie zabezpieczył lokatorów, nie dał im faktycznej ochrony, uzbrajając natomiast kamieniczników w zupełnie nową a wielce niebezpieczną broń—sabotaż.

§ 5 tego dekretu jest właściwie tą osią, dokoła której cała sprawa się obraca. Napozór niewinna rzecz, dająca się zupełnie dobrze sformułować i... uchwalić, staje się prawdziwym labiryntem w stosunkach praktycznych.

I rzeczywiście, po wydrukowaniu całego dekretu w „Dzienniku Ustaw", zaczęto zastanawiać się nad jego zastosowaniem—i nietylko wśród nas, zwykłych śmiertelników, wywołało to zamieszanie, lecz, jak się też niebawem okazało, rząd musiał przekazać całą sprawę specjalnej komisji do „zbadania" i zmodyfikowania...

Tymczasem kamienicznicy — oczywiście również niezadowoleni z dekretu—próbują ciągnąć z § 5 najdalej idące korzyści. W bogatych dzielnicach miasta lokator z właścicielem się godzą, nie zważając na dekret, nazywając takie załatwienie sprawy—„po kupiecku", w odróżnieniu od legalnego postępowania. W dzielnicach zaś robotniczych, tam, gdzie lokator nie posiada zamiłowania do „kupieckich" sposobów, a chciałby całkowicie się oprzeć na prawie, § 5 dekretu o ochronie lokatorów jest przyczyną ciągłych zatargów, absolutnie dowolnie komentowany, a już w najlepszym wypadku stanowi podwojone, czasem nawet potrojone komorne...

Oczywiście, przewidywana dekretem kontrola wydatków tak dalece odbiega od rzeczywistości, wprowadza taki zamęt, że wogóle poważnie nie może być wzięta pod uwagę.

Prócz tego dekret, tak skrupulatnie omawiający kwestję wywożenia śmieci, czyszczenia dołów kloacznych, nie zabezpiecza bynajmniej lokatorom dachu — w znaczeniu dosłownem—nad głową!

Domy nasze gniją, jakby epidemją dotknięte, psują się motory, leje się z sufitów, walą się piece...

A na to wszystko kamienicznik ma jedną odpowiedź:

— Niech się wali, reperujcie sobie sami!...

Ingerencja istniejących urzędów mieszkaniowych, z powodu braku odpowiedniej kompetencji, sprowadza się do zera...

Zdarza się nawet, że nałożona przez komisarza rządu kara na właściciela domu zostaje przez województwo anulowana.

Istniejące zaś stowarzyszenia lokatorów całą swą energję skierowały w stronę wywalczenia minimalnego czynszu, wówczas gdy należało może poważniej się zająć określeniem praw lokatora...

Dziś panuje pod tym względem zupełna dowolność... Niezadowolenie z tego stanu rzeczy istnieje nietylko wśród lokatorów, spotykaliśmy również kamieniczników, którzy, pragnąc stanąć na gruncie prawnym, uważają dekret z dnia 18 grudnia za całkowicie chybiony.

Wierzymy, że komisja rządowa, która bada obecnie sposoby praktycznego zastosowania § 5, przyjmie pod uwagę również i konieczność ściślejszego określenia praw lokatora, zapewniając mu dach nad głową i broniąc go przed sabotażem kamieniczników. A. S.

Wiadomości bieżące.

Dzisiejsza pogoda.

Komunikat państwowego instytutu metereologicznego z dnia 10-go marca.

Wysokie ciśnienie nad Karpatami i Węgrami, niż barometryczny nad morzem Białem oraz na północy Anglji. Dość pogodnie, zimniej zmiana kierunku wiatrów na południowo-wschodnim, rankiem nieco zimno.

Na plebiscyt.

(k) Wpływy z podatku od widowisk sylwestrowych oraz z jednorazowej daniny, złożonej przez pracowników magistratu na rzecz plebiscytu na Górnym Śląsku, dały ogółem 650 tysięcy marek.

Z sumy powyższej magistrat przesłał 500 tysięcy komitetowi plebiscytowemu w Bytomiu; resztę w sumie 150 tysięcy marek przekazano miejscowemu komitetowi plebiscytowemu.

—

Harcerska pomoc dla Górnego Śląska urządza w sali koncertowej dnia 15 marca o godz. 8 wieczorem koncert, pod protektoratem p. wojewody A. Kamieńskiego i zarządu koła przyjaciół harcerstwa i ze współudziałem najwybitniejszych sił miejscowych.

Całkowity dochód z koncertu przeznaczony jest na rzecz Górnego Śląska.

—

Górnoślązacy wyjeżdżający na plebiscyt zaproszeni są przez Komitet plebiscytowy na zebranie informacyjne, mające się odbych w sobotę dnia 14-go marca r. b. o godz. 6-ej popołudniu w sali Stowarzyszenia handlowców polskich, Piotrkowska 108.

Liczne przybycie głosujących jest bardzo pożądane, ze względu na cenne wyjaśnienia, jakich udzieli im Komitet o mającym za kilka dni nastąpić wyjeździe na Śląsk.

—

Dnia 5 b. m. odbyło się ogólne zebranie pracowników elektrowni łódzkiej, na którem jednomyślnie uchwalono oprocentować się na rzecz plebiscytu górnośląskiego w wysokości 10 procent ogólnych zarobków. Po obliczeniu okazało się, że oprocentowanie to da sumę 620,000 mk.

Zniesienie utrudnień ruchu ulicznego.

W związku z powtarzającemi się w prasie wzmiankami o utrudnieniach ruchu ulicznego przez władze wojskowe skutkiem ogrodzenia niektórych gmachów barjerami dowiadujemy się z miarodajnego źródła, iż M. S. Wojsk. wydało zarządzenie, aby D. O. G. skontrolowało celowość i potrzebę istnienia zagradzających ruch uliczny barjer przy gmachach wojskowych. Wszystkie, nie uwarunkowane konieczną potrzebą barjery zostaną usunięte, co się tyczy pozostałych — sprawa ich będzie uregulowana w porozumieniu z miejscowemi władzami cywilnemi.

Stypendja dla przyszłych nauczycieli.

Ministerstwo wyznań religijnych i oświecenia publicznego, pragnąc zyskać jaknajwiększą ilość wykwalifikowanych nauczycieli szkół średnich, a jednocześnie ułatwić młodzieży, chcącej w przyszłości pracować w szkolnictwie, ukończenie studjów, ogłasza konkurs na stypendja dla słuchaczy i słuchaczek wyższych uczelni (uniwersytet ewentualnie politechnika).

Wysokość stypendjum ministerstwo oznacza obecnie na 2,000 do 4,000 mk. miesięcznie, płatnych z góry. Wysokość stypendjów może uledz zmianie w zależności od zmiany warunków bytu.

O stypendja mogą ubiegać się tylko kandydaci (tki) uzdolnieni pod względem fizycznym do zawodu nauczycielskiego (bez poważniejszych wad organicznych).

Stypendyści (tki) składają ministerstwu zobowiązanie do pracy w gimnazjum państwowem po odbyciu studjów w ciągu tylu dwóchleci, w ciągu ilu lat pobierać będą stypendja; zobowiązanie obejmuje jednak najwyżej pięć lat pracy. Przy wyznaczaniu miejsc pracy ministerstwo będzie się starało w miarę możności uwzględniać życzenia stypendystów.

Do podania należy dołączyć: a) życiorys, b) świadectwo lekarskie, c) dokumenty, stwierdzające dokładnie przebieg dotychczasowej nauki szkolnej i studjów wyższych (w odpisach), d) dane osobiste według następującego wzoru: 1) nazwisko i imię, 2) data urodzenia, 3) wyznanie, 4) stan rodzinny (żonaty, wolny, bezdzietny, liczba dzieci), 5) studja (szkoły niższe, średnie, wyższe), 6) przedmioty, w których kandydat ma zamiar specjalizować się), 7) referencje (nazwiska i adresy szczegółowe osób poważnych, na które kandydat może się powołać, o ile możliwe, z pośród osób, pracujących na polu oświaty i wychowania).

Podania należy przesyłać do ministerstwa W. R. i O. P., sekcja szkolnictwa średniego, do d. 15 marca 1921 r.

Budżet miasta Łodzi.

(k) Po wprowadzeniu przez Wydział magistratu zmian, uchwalonych przez Radę miejską, budżet zarządu miasta Łodzi a rok administracyjny 1921 przedstawia się w sposób następujący:

		wpływy	wydatki
1.	Zarząd Główny—wpływy	Mk. 1,675.840;	wydatki Mk. 37,9?7 476,—
2.	Wydz. Opieki społecznej	„ 4,781,060,—;	„ „ 27,310,737.75
3.	„ Finans.-rachunkowy	„ 291,370,585,40;	„ „ 50,145 176.65
4.	„ Szkolnictwa	„ 1,261 000,—;	„ „ 63,808,174,—
5.	„ Budownictwa	„ 11,380,000,—;	„ „ 45,792 542,—
6.	„ Zdrowotn. Publiczn.	„ 2,645,200,—;	„ „ 59,693,019,—
	(Do wydziału tego włączony został Oddział oczyszcz. miasta)		
7.	Wydz. Gospodarczy	Mk. 7,706,685,—;	wydatki Mk. 19,774.175,—
8.	„ Plantacyj Miejsk.	„ 3,586.700,—;	„ „ 12,778,066,—
9.	Oddz. oczyszcz. plac. miejsk.	3,000,—;	„ „ 1,851,055,—
10.	Urząd mieszkaniowy	„ 84,000.—;	„ „ 4,208 200,—
11.	„ stanu cywilnego	„ 760,000,—;	„ „ 1,134,550,—
12.	Wydz. statystyczny	„	„ „ 859,900,—
13.	„ Zaprow. miasta	„ 455,394.400,—;	„ „ 455,394.400,—
14.	Kom. Rozdz. Chleba i Mąki	„ 288.464.313,—;	„ „ 288,464 313,—

Ogółem wpływy Mk. 1,069.112 783.40; wydatki Mk. 1,069.112.783,40

Reorganizacja wydziału szkolnictwa.

(k) Wydział szkolnictwa przekształcony zostaje na wydział oświaty i kultury, który podzielony będzie na zasadnicze oddziały, mianowicie: 1) oddział szkolnictwa, obejmujący sprawy związane ze szkolnictwem powszechnym, z pododdziałem dla szkół i zakładów utrzymywanych przez miasto; 2) biuro komisji powszechnego nauczania; 3) oddział kultury i oświaty pozaszkolnej.

Projektowana reorganizacja wydziału szkolnictwa nastąpi z rozpoczęciem roku budżetowego, t.j. od kwietnia r. b.

O pomoc dla emigrantów.

(k) Z powodu kolonizacji kresów wschodnich i Małopolski wsch spodziewany jest wzmożony ruch emigrantów do tych obszarów, departament aprowizacyjny województwa łódzkiego polecił starostom, aby zgłaszającym swój wyjazd przyjść z wszelką pomocą, jak również zezwalać zabierać ze sobą do 20 centnarów metr. zboża na rodzinę i w tym celu należy wydawać listy przewozowe z nadpisem: „ładunek prywatny".

Dodatkowa aprowizacja robotnicza.

(k) Departament aprowizacyjny województwa łódzkiego odwołał się do starostw, komisarzy aprowizacyjnych m. Łodzi i Pabjanic w sprawie dodatkowej aprowizacji robotniczej, zaznaczając, że z „dodatkowej aprowizacji robotniczej" korzystają wszyscy robotnicy i pracownicy czynnych zakładów przemysłowych wytwórczych, niezależnie od tego, czy są fabrykami czy warsztatami rzemieślniczemi, z wyjątkiem: 1) zakładów, zatrudniających poniżej 16 robotników najemnych, o ile zakład posiada motor, a 20 robotników, o ile nie posiada motoru; 2) zakładów, których pracownicy otrzymują świadczenia żywnościowe od pracodawców (młyny, piekarnie, cukrownie); 3) zakładów, które są składową częścią gospodarstw produkujących ziemiopłody, 4) zakładów, wytwarzających przedmioty zbytku.

(Pracownicy zakładów handlowych i przewozowych nie korzystają z dodatkowej aprowizacji); b) zatrudnieni przy robotach budowlanych; c) pracownicy i robotnicy samorządów powiatowych i gminnych; d) pracownicy, zatrudnieni przy robotach wykonywanych przez organy państwowe i komunalne, lub na zlecenie organów państwowych i komunalnych przez czas trwania tych robót.

Obsadzanie urzędów inwalidami i b. wojskowymi.

(k) Starostowie, komisarz rządu m. Łodzi, naczelnicy departamentów urzędu wojewódzkiego oraz inspektor okręgowej dyrekcji i robót publicznych otrzymali od województwa polecenie, aby przy obsadzaniu posad uwzględniali przedewszystkiem inwalidów i b. wojskowych (przy równych kwalifikacjach kandydatów) z wyjątkiem karanych za dezercję lub inne przekroczenia, służących w formacjach wojsk polskich i biorących udział w walkach o niepodległość i zjednoczenie Polski.

Dzierżawa zagonków.

Zgodnie z uchwałą magistratu w sprawie dzierżawy zagonków, prawo do dalszej dzierżawy w roku bieżącym mają tylko bezrobotni.

Bezrobotni którzy w roku ubiegłym korzystali z zagonków i w dalszym ciągu chcą z nich korzystać, muszą zapisywać się najpóźniej do dnia 15 marca r. b. w dzielnicy wydziału opieki społecznej, ul. Konstantynowska 27. (godz. 8 rano — 2 popoł.).

Za samowolne zajęcia zagonka, wzgl. odstąpienie go bez wiedzy dzielnicy, winni będą pociągnięci do odpowiedzialności. Dodać należy, że w roku bieżącym magistrat nie będzie dostarczał kartofli do sadzenia.

Objęcie posterunków przy kasach skarbowych przez policję

(k) Województwo łódzkie zwróciło się do komendy policji państwowej okręgu łódzkiego, oraz do starostów i komisarza rządu na m. Łódź z poleceniem, ażeby, wobec zniesienia wart wojskowych przy kasach skarbowych, w myśl rozporządzenia ministerstwa spraw wojskowych, oraz wobec konieczności strzeżenia gotówki i przedmiotów wartościowych, znajdujących się w kasach skarbowych, zarządzone zostało natychmiast objęcie wart przez policję państwową przy tych kasach, przy których zostały zniesione posterunki wojskowe.

Teatr Polski.

Genjusz Mickiewicza, zakuty w potężne strofy III części „Dziadów" przemówi dziasiaj ze sceny Teatru Miejskiego. Dyrekcja, poparta czynnie przez komisję teatralną uczyniła wszystko, co było w jej mocy, aby arcydziełu mistrza dać najartystyczniejszą oprawę. Całkowicie nowe dekoracje Pronaszki, nowa inscenizacja A. Węgierki, sześć tygodni pełnych prób, staranna obsada z Siennicką, Nowakowskim, Pilarskim, Skalskim i Zelwerowiczem na czele, udział całego zespołu, licznych statystów, orkiestry, chóru synagogalnego i wzniosły cel patrjotyczny (na plebiscyt górnośląski) czynią z dzisiejszej premjery ewenement artystyczny pierwszego rzędu.

W przygotowaniu „Wesele" St. Wyspiańskiego w nowej rewelacyjnej koncepcji reżyserskiej dyr. Zelwerowicza.

Futuryści w Łodzi.

W dniu wczorajszym odbył się w zapełnionej Sali Koncertowej pierwszy wieczór poezji futurystycznej. Dzisiaj drugi i ostatni wieczór z całkiem odmiennym programem. Na dzisiejszym wieczorze wystąpią poeci: Młodożeniec, Jasieński, Stern i Wat, i znakomici artyści teatrów warszawskich: pp. Stefan Jaracz, Helena Sulima i Jan Kochanowicz. Pozostałe bilety w kasie Sali Koncertowej.

Kary administracyjne.

(k) Starostwo łódzkie na powiat łódzki w drodze administracyjnej skazało:

a) Za niedostarczenie koni na mobilizację: 1) Kazimierza Wąsa, zamieszkałego w Dalkowie gm. Czarnocin—na konfiskatę konia; 2) Romana Ritta, właściciela willi i ogrodu w Teofilowie, gminy Radogoszcz na 75,000 marek grzywny.

b) Za niedostarczenie kontyngentu: 1) współwłaścicieli majątku Wiskitno II-gie — Kurtza i innych po 100,000 mk. i po 14 dni aresztu każdego.

c) Za nielegalny handel zbożem: 1) Łucję Tulinius, właścicielkę majątku Rszew na 100,000 mk. grzywny i 2 tygodnie aresztu; 2) Wacława Witkowskiego, dzierżawcę majątku Czarnocin na 100,000 mk. grzywny i 2 tygodnie aresztu.

Wypadki.

Miljonowa kradzież.

(k) Funkcjonarjusze policji kolejowej wykryli na stacji Łódź-Fabryczna kradzież znacznych zapasów wełny z magazynu kolejowego, której wartość stanowi przeszło pół miljona marek. Wełna ta nadeszła do firmy Allarta w Łodzi. Dzięki energicznemu dochodzeniu policji udało się aresztować sprawców tej kradzieży mianowicie 3 mężczyzn i jedną kobietę, którzy przyznali się i do innych kradzieży dokonanych niedawno na komorze celnej stacji Łódź-Fabryczna.

Co kradną? W dniu 7 b. m. nieznani sprawcy dostali się za pomocą podrobionego klucza do tkalni Karola Lange, zamieszkałego przy ul. Srebrzyńskiej nr. 49 i skradli przędzy wartości 40,000 mk.

— W dniu 7 b. m. Helenie Mackiewicz stałej mieszkance Wilna, chwilowo zamieszkałej w hotelu przy ul. Zielonej nr. 12, skradziono rzeczy wartości 40,000 mk.

— W dniu 7 b. m. nieznani sprawcy dostali się za pomocą wyjęcia szyby w oknie do mieszkania Cyrli Lewinson, zamieszkałej przy ul. Gdańskiej 61 i skradli różnych rzeczy na sumę 140,000 marek.

— W dniu 7 b. m. nieznani sprawcy dostali się za pomocą wytrycha do mieszkania Marji Szurtak, zamieszkałej przy ul. Nowo-Pabjanickiej nr. 15 i skradli maszynę do szycia i różnych rzeczy na ogólną sumę 68,000 mk.

(k) Wystrzał. Wczoraj, przechodzący szosą Pabjanicką, obok parku „Wenecja", 60 letni Antoni Wolnik, ugodzony został kulą rewolwerową w prawą rękę. Wystrzał dany był od strony Górnego Rynku. Do rannego wezwano lekarza Pogotowia.

O wypadku zawiadomiono niezwłocznie policję, która zarządziła energiczne dochodzenie.

Służąca złodziejką. W nocy z dnia 4 na 5 b. m. dokonano kradzieży 640 rb. rosyjskich, 650 mk. niemieckich, 25 korony i 20 franków w złocie, za pomocą oderwania zamka od biurka w mieszkaniu adwokata Lipszyca, zamieszkałego przy ul. Piotrkowskiej № 87. W sprawie tej aresztowano służącą, od której odebrano wyżej wymienioną kwotę.

Teatr „BAGATELA“
CEGIELNIANA 18.
— pod dyr. M. Tarłowskiego. —

Dziś Program № 19.
Początek o godz. 8.30 wiecz.
Kasa czynna od 4-ej po., w niedziele od godz. 12-ej bez przerwy.

„Cnotliwy guwerner“
Operetka w 1 akcie M. WICHLERA.

R. GIERASIEŃSKI jako Bernard Lewatywka starszy felczer.

Część Koncertowa: — Mlle KAMIŃSKA odtańczy „Fantazję egipską“. Nadto biorą udział: Mela Grabowska, Al. Leonard, Zofja Tokarska, E. Bodo Zygmunt Drwęski, I. Mornnowicz, Br. Rajkowski

Guttalin

NAJLEPSZA PASTA DO OBUWIA

Fabryka Przetworów Chemicznych
M. SŁOMNICKI
Warszawa,
Leszno № 73, tel. 174-34 i 284-34.

OGŁOSZENIE.

Odcinki № 1, 6, 7, 8, karty żywnościowej 130-go okresu na miesiąc luty niniejszem się unieważnia.

Karty żywnościowe 131 okresu na miesiąc marzec uprawniają do nabycia: 2 funtów chleba żytniego na podstawie odcinka Nr. 8

Łódź, dnia 10 marca 1921 r.

MAGISTRAT.
Komitet Rozdziału Chleba i Mąki.

Jeszczyn Moj żesz zgubił matrykułę wyd. ze szkoły Brauna. 33-1

Podziękowanie.

Zarząd Towarzystwa Opieki nad Żołnierzem Uzdrowieńcem składa wszystkim Paniom i Panom serdeczne „Bóg zapłać“ za wzięcie czynnego udziału w urządzeniu maskarady na rzecz naszego Towarzystwa. Jednocześnie podaje się do wiadomości, że czysty dochód wynosi mk. 338,172.20.

Polsko-amerykańska Spółka handlowo-przemysłowa

„GIEWONT“

w Gdańsku,

oddział w Łodzi, ul. Piotrkowska № 121,

posiada na składzie:

Wyborne konserwy mięsne (mięso wieprzowe i wołowe)

herbatę najlepszego gatunku, śledzie przedniej jakości.

Ceny bardzo przystępne. Sprzedaż w większych ilościach lub częściowa.

Zwłaszcza konserwy mięsne, wobec braku mięsa, są ważnym artykułem dla miejscowych konsumentów. Konserwy w puszkach blaszanych nie ulegają zepsuciu i dlatego każda rodzina może się zabezpieczyć w mięso przynajmniej na trzy miesiące. 3054—2

Młody człowiek

izraelita, inteligentny, zamożny, w celach matrymonialnych pragnie poznać pannę lub wdówkę, izraelitkę, ładną, inteligentną, która ma jakiś sama interes lub jej rodzice. Dyskrecja zapewniona. Oferty wraz z fotografją proszę składać w administracji „Głosu Polskiego“ pod „Dyskrecja“. 121—1

za brylanty

— PERŁY płacę najdrożej. —
A. LEWKOWICZ, Piotrkowska 89. 447—6

Chcę przystąpić **do interesu handlowego, ekspedycyjnego, lub innego** jako wspólnik z kapitałem

2 miljony marek

Kapitał mogę złożyc dopiero od 1-go czerwca 1921 roku. Do tego czasu mogę objąć posadę. Znam kilka języków oraz posiadam dużo stosunków handlowych. Oferty proszę składać pod „Ekspedycja“ do admin. „Głosu Polskiego“. 222—1

Mieszkanie

z 6 pokojów zamienię na 10 pokojów lub większe. Oferty sub. „Mieszkanie w centrum“. 84—3

Englishman

gives lessons by Berlitz Method, may be seen from 3 to 5 and 7 to 9. Zielona № 16 lod. 3. 60-1

Brylanty

biżuterję, złoto, srebro, platynę i zegarki

płaci ceny najwyższe
LUBKA,
Sienkiewicza 20, m. 16
ost. wejście parter.

Zaginęła
BROSZKA
kamea, oprawiona w złoto. Uprasza się łaskawego znalazcę o zwrot takowej za wynagrodzeniem. Dzielna 25. Dawidowicz. 68—1

Szkoła języków nowożytnych
„Linguarum Schola“—Amblard i Deb
Piotrkowska № 157. 87—5

Lekcje w kompletach i pojedyńczo. Wykłady odbywają się od 8-ej do 9-ej wieczór, po jednej godzinie i 3 razy tygodniowo. Używa się wyłącznie języka wykładanego. Od 15 marca nowe komplety. Zapisać się można zaraz od 11—2 pp. i od 6—9 wiecz.

Choroby skórne weneryczne
Dr. Lewkowicz
Konstantynowska 12.
od 9—1 i od 6—8. Panie o 5—6. 914—26

Dzielna 18. SALA KONCERTOWA Dzielna 18.

W środę, dnia 16 marca 1921 r., o godz. 8.15 wiecz.

Tylko jeden wieczór jeden tylko!

Operetkowo-Humorystyczny

artystów teatru „NOWOŚCI“, „CZARNY KOT“.

UDZIAŁ BIORĄ:

Walerja Dobosz-Markowska, Walerja Gnatowska, Czesław Skonieczny, Kazimierz Worch, P. Lewandowska.

W programie: Najnowszy repertuar aktualno-humorystyczny, numery solowe, duety, śpiew, recytacje, monologi, najnowsze tańce, Fox-trott i t. p.

Tylko jeden wieczór jeden tylko!

Bilety już są do nabycia w Kasie Sali Koncertowej. 271—1

Buchalter

obejmie posadę od 1-go kwietnia r. b. w przedsiębiorstwie handlowem w Łodzi. Oferty można składać w Administracji lub zawiadomić listownie. Warszawa, ul. Wiejska № 17, m. 2. Aleksander Wierciński. 226—1

Maszyna do pisania
dobry system, poszukiwana do kupna. Nawrot 26, w biurze. 60-2

Nasiona

warzyw i kwiatów kupujcie tylko wypróbowane. Drzewka owocowe parkowe. Kołaczkowski, Piotrkowska 225. 687-6

PLISOWANIE i HARMONIA

sukien punktualnie na umówiony termin.

Uwaga: Uskutecznia w przeciągu 24 godzin. I. Zand, Zachodnia 23, podwórze. 73—1

Dr. H. Rueger
mieszka obecnie Pomorska № 23.
Przyjmuje w chorobach wewnętrznych 4 — 6 po południu. 64-3

Letnisko

blizko Łodzi poszukiwane do kupna. Oferty do admin. „Głosu“ sub „Letnisko“

Salon Mód

Piotrkowska 99, I piętro, front.

Ważne dla obywateli!!!
Wykonywam wywóz asenizacyjny
I. Berman
Średnia 25. 83—3

Grafolog „Marja“ określa charakter człowieka. Przyjmuje od 11 do 1 i od 4 do 9, prócz świąt. Główna 62. 8—3

Ogłoszenie.

Magistrat m. Łodzi niniejszem podaje do publicznej wiadomości, że w dniu 29 i 30 marca r. b. o godz. 10 rano odbędzie się w gmachu Magistratu, Plac Wolności 14, pokój 23, II-gie losowanie obligacji miejskich I-szej emisji, na ogólną sumę Mk. 400.000.—.

233—1 **Magistrat.**

Biel cynk-
00 chemicznie czystą po cenach fabrycznych poleca przedstawiciel B. Mucha, Warszawa Zielna 25. 71—3

Uczeń VI klasy poszukuje lekcji lub kondycji. Oferty sub. „Tanio“. 70—3

Długoletni samodzielny majster

przędzalniczy (Krempelmeister) pragnie zmienić posadę. Łaskawe oferty pierwszorzędnych przędzalni wigoniowo-streichgarnowych do administr. „Głosu Polskiego“ pod „Majster“. 246—2

Absolwent wyższej szkoły
technicznej zagranicznej (der gesamten Textilindustrie), z dobremi świadectwami i praktyką, obecnie na posadzie, życzy sobie zmienić obecne stanowisko na lepsze. Jest kawalerem, porucznikiem W. P. Łaskawe zgłoszenia do administr. „Głosu Pol.“ pod „Porucznik“. 262—1

Okazja!

Krzesła gięte w większej ilości zaraz do sprzedania. Ewangielicka № 7, m. 13. 251—2

Dr. F. Skusiewicz
ul. Andrzeja 11.
Choroby skórne i weneryczne.
Godziny przyjęć: 9—11 r. 5—7 i pół po poł. Panie 5—6 g. 4576—1

Ogłoszenia drobne.

A.A.A. Kupuję meble, dywany, garderobę, futra, bieliznę. Wólczańska 43, Chrzanowicz. 846—90

A. Meble różne oraz sypialnię sprzedaję tanio. Kaczorowski. Piotrkowska 35, (podwórze). 45—3

A. Meble z 3-ch pokoi sprzedam. Piotrkowska 189, m. 9. 67-6

A. Meble stołowego, sypialnego, łóżeczko dziecinne, tualetę, umywalnie sprzedam. Piotrkowska 223—3. 45—6

Akuszerka Pipikowa, ul. Piotrkowska 132 m. 14, dla pań przyjezdnych loka[illegible] [illegible]—100

A. Łóżka, materace, [illegible], kredens, stół, krzesła, otomanę, tremo, zegar sprzedam. Piotrkowska 261, m. 4, front. 93-5

A. Sprzedam torebkę srebrną. Piotrkowska 189, m. 9. 89—3

Biegła maszynistka-biuralistka poszukuje posady z własną maszyną do pisania. Oferty sub „Maszyna“ do „Głosu“. 20—3

Chemiczka (dypl. inż.) poszukuje zajęcia w fabryce lub laboratorjum. Oferty składać do Adm. „Głosu“ pod „Chemiczka“. 75—3

Elektromonter z dobremi świadectwami poszukuje posady na krótki czas. Oferty do „Głosu“ „Elektromonter“. 58—3

Gospodyni pierwszorzędna, samodzielna umiejąca gotować potrzebna do większego gospodarstwa w prywatnym domu, od 10—1, Placowa № 14. 91—3

Garnitur nowy (granatowy boston) do sprzedania. Radwańska № 7, m. 10. 76—3

Kupię i sprzedaję meble używane, dywany garderobę, futra oraz sprzęty domowe. Dzielna 19, sklep. Wajeman. 15-30

Są do sprzedania dwa duże olejne obrazy. Ul. Średnia 60, m. 7. 45-3

Kupuję dywany, biżuterję. Tkalnia sztuczna, Piotrkowska 117, od 1—3. 207—3

Krawiec pierwszorzędny z Warszawy solidny, przyjmuje roboty po cenach przystępnych. K. Jagielski. Nawrot 21, front. 16—3

Lady Student London University gives English lessons. Dzielna 30 m. 6, 10—12, 3—4. 56-3

Maszyna Singera, kryta do sprzedania. Nowo-Zarzewska № 15, u fryzjera. 290—3

Młoda wdowa inteligentna szuka posady gospodyni domu u osoby samotnej lub przy rodzinie. Oferty do „Głosu“ „Wdowa“. 78—1

Pomocnica aptekarska poszukuje posady. Oferty dla „H. M.“ 76—2

Potrzebna zdolna panna do pracowni sukien. Szkolna 27, m. 6, parter.

Panienka z praktyką poszukuje posady ekspedjentki w sklepie rzeźniczym. Pabjanice, ul. Nowy Świat № 9. Lisiakówna. 28—3

Zgubione dokumenty:

Abram Przedburski zgub. paszport niemiecki oraz papiery wartościowe. Znalazca zechce zwrócić na Aleksandrowską № 24. 44—3

Biderman Icek zgub. dowód osobisty, wyd. w gub. łomżyńskiej. 35—3

Bugajska Ewa zgub. paszport niemiecki familijny, wyd. w Łodzi. 718—3

Blursztajn Abram zgub. paszport niemiecki, wyd. w Łodzi, oraz legitymację na 6 osób. 252—3

Baum Konstanty zgubił matrykułę szkolną oraz paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 48—3

Cetlin Matus zgub. pasz. polski, wyd. w Warszawie. 53—3

Eisenband Eljs Samul zgub. paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 80—3

Grunwald Łaja zgubiła dowód osobisty oraz patent II kategorji. Zwrócić: Sienkiewicza № 16. Fuks. 89—3

Frydand Dawid i Rachil zgubili paszporty okupacyjne, wyd. w Łodzi. 72—3

Goldberg Natan zgub. legitymację na 2 osoby. Zawadzka 30. 41-3

Goldberg Abram zgubił legitymację na 7 osób. Kamienna 1. 66—3

Gelasen Izaak zgub. paszport rosyjski, wydany w Łodzi. 63—3

Grünstein Tola zgubiła paszport niemiecki, wyd. w Łodzi, 64—3

Goldberg Nuchem zgub. legitymację na 3 osoby. Konstantynowska 58. 66—3

Heresman Chil zgubił paszport niemiecki wyd. w Łodzi oraz kartę powołania r. 1892. 71—3

Hero Samul Jutka zgub. dowód osobisty, wyd. w gminie Białaczów. 7-3

Hilleman Rajnchold zgubił paszport niemiecki, wyd. w Mińsku. 250—3

Halpern Herman zgubił tymczasowy dowód osobisty, wyd. w Łodzi. 86—3

Józef Pusz zgub. kartę powołania 1893 r. wyd. przez P. K. U. w Łodzi.

Judel Grynbaum zgubił tymczasowy paszport polski, wyd. w Łodzi. 75—3

Janowska Sura zgubiła dowód osobisty, wyd. w Łodzi. 94—3

Krewirando Franciszek zgub. kartę powołania rocz. 1889, wyd. w Łodzi. 86—3

Karga Franciszek zgub. kartę powołania r. 1902 roku, wyd. w Łodzi. 34-3

Kora Lemel zgub. kartę powołania r. 1891, wyd. w Łęczycy. 92—3

Lewin Lajzer zgub. kartę powołania, wydaną przez P. K. U. w Łodzi

Ligorski Michał zgubił paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 10—3

Lewin Jakób zgub. paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 23—3

Lopata Chana zgub. paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 712—3

Łęczycki Majer zgubił książeczkę zwolnienia wyd. w Łodzi. 32-3

Ławit Gabriel zgub. paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 257—5

Łabentowicz Marjam zgubił dowód osobisty, wyd. w pow. Końskim. 299—3

Mozawiec Antoni zgubił pozwolenie na wyjazd zagranicę, wyd. w gm. Dłutów, pow. łaski. 5—1

Radzyner Dawid Ber zgubił paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 298—3

Rozencweig Anna zgubiła paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 58—3

Salamkowicz Eljasz zgubił kartę węglową. Nowo-Zarzewska 7. 3—1

Smolarski Abram zgubił paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 48—3

Stern Izydor zgub. kartę powołania z 1894 r. wyd. w Łodzi. 69—3

Stanisław Ziemiak zgubił paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 77—3

Sendrowicz Srul zgubił paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 200—3

Stach Teodor zgub. kartę powołania z 1891 r. wyd. w Łodzi. 80—3

Tim Gustaw zgubił dowód osobisty, wyd. w Lutomiersku, pow. łaskim. 52—3

Wijota Jan zgub. kartę powołania rocz. 1893, wyd. w Zgierzu. 00—3

Wilkówna Genia zgubiła paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 259—3

Zychliński Mojżesz zgubił dowód osobisty, wyd. w Łodzi. 46—3

Zgubiono portfel, zawierający paszport niemiecki, na im. Łazuchiewicz Józefy. Zwrócić: Nowo-Cegielniana 7, Rozenowajg. 301—3

Zagubiona została legitymacja chlebowa na imię Lewin Tima-Dobra № 9671 na 6 osób. 94—1

Skradziono
dowód osobisty, wyd. w Łodzi na im. Szeps Dwojra Łaja, rejentalny odpis patentu i upoważnienie, wyd. przez p. N. Liebermana dn. 22/II 1921 r. na prawo sprzedaży towaru w Województwie Poznańskim, oraz patent III kategorji, 1921 r. na imię Szeps Sima. 65—3

PRENUMERATA: Miesięcznie M. 120.—. Kwartalnie Mk 360.—. Za odnoszenie dopłaca się Mk. 15.— miesięcznie. Prenumerata przez pocztę miesięcznie Mk. 135.—. Kwartalnie 400.— zagranicą Mk. 200.— miesięcznie.

OGŁOSZENIA: ZWYCZAJNE: 10 mk. za wiersz nonparelowy jednoszpaltowy. DROBNE: 2 mk. za wyraz, najmniej 30 mk. Poszukiwanie pracy oraz zgubione dokumenty po 2 mk. NADESŁANE: przed tekstem 30 mk., w tekście 40 mk., po tekście 30 mk. za wiersz nonparelowy (str. 5 szpalt). NEKROLOGI: 15 mk. za wiersz nonp. (str. 5 szpalt). Zaręczynowe i zaślubinowe po mk. 500 po tekście. Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50 procent, zaś firm zagranicznych o 100 procent drożej od miejscowych. Za terminowy druk ogłoszeń i ofert administracja nie odpowiada.

Redaktor i wydawca Wanda Sachsowa.

W drukarni „Głosu Polskiego“ Piotrkowska 86